

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I

Pecatele contra „ideii de stat“.

Vorbeam în revista de ieri de re-
gimul îmbetrânit în păcate, în con-
tra căruia opoziția maghiară pörta
o luptă atât de înverșunată. Acest
regim séu, cum îi mai dicit, sistem
Tisza-Banffy are atâtea păcate, cât
n'au perî în cap cei doi actuali con-
ducători ai lui. Dér cel mai mare,
cel mai gróznic păcat al lui este,
fără îndoială, abuzul, ce-l face cu
dreptul de ordonanțare, de care se
folosește într-o măsură și într'un
mod, ce nu se pomenește nici în
statele absolutiste.

Opoziția maghiară și-a câștigat
un merit, reclamând față cu regi-
mul, în condițiile ei de compromis,
libertatea și curătenia alegerilor,
decă nu cum-va s'a gândit și de
astă-dată, ca de obicei, numai la
cojocul ei propriu, exclusiv patrio-
tico-național-maghiar. Dér pöte se
faceau nemuritori corifeii partidelor
obstrucționiste, decă după punctul
capital, ca Banffy sé plece imediat,
ar fi pretins înainte de toate fa-
se pune odată stavilă potopului de or-
donanțe ministeriale și a-se restringe
nelimitata și volnica folosire a ace-
tui drept.

Stăm éráși față cu un cas fla-
grant de volnică ordonanțare. Deu-
năđi mai multe foi au adus scirea
despre o nouă ordonanță confiden-
țială a ministrului de culte și in-
strucțiune publică Wlassics, adresată
municipiilor. Aceste ordonanțe „con-
fidențiale“ séu rezervate sunt cele
mai periculoase și când se tractează
de vre-o cestiune, în care este im-
plicată și „ideia de stat maghiar“ —
și care cestiune mai este adi ferită
de amestecul acestei idei fixe a ma-
ghiarisatorilor? — pöte sé fie omul
sigur, că ordonanța este de acésta
natură.

Ei bine, de astă-dată e vorba
de executarea legii congruei, séu a
întregirii veniturilor preoților ne-
-

colici. Pentru scopul acesta s'a adre-
sat ministrul Wlassics la municipii,
arătându-le, cum trebuie sé se pörte
în fața executării legii amintite.
Municipiile, dicit ministrul, trebuie sé
esamineze înainte de toate, decă ve-
niturile fasonate de preoți corés-
pund adevérului. „Mult mai impor-
tantă este însă supraveghiarea, ca
sé fie excluse dela ajutorul de stat
elementele nedemne. De aceea au-
toritățile sunt obligate sé insciințeze
imediat pe ministrul, decă un preot
s'ar purta în mod incompatibil cu
poziția sa, decă ar păcătui contra
ideii de stat maghiar, decă ar făp-
tui ceva nepatriotic, séu din cauză
de imoralitate ar fi supus cercetării
disciplinare“.

C'un cuvânt, funcționarii co-
mitatensî sunt puși de-a dreptul la
pază polițienescă de stat peste preo-
țimea greco-orientală și protestantă.
De se va avé réu vre-un preot cu
solgăbiréul, ca sé nici nu mai vor-
bim de fișpanî și vice-șpanî, și se
va avé réu chiar din cauze cu totul
nepolitice, solgăbiréul ca sé-și răs-
bune n'are decât într'o bună dimi-
nătă sé scrie ministrului, că acel
preot a păcătuit în contra ideii de
stat maghiar — și sănătate bună
ajutor de stat.

Și până acuma nu te mai pu-
teai învéri de dróiele de denun-
cianți, cari résar ca bureții din pă-
mânt la tot pasul. De aci încolo
însé pericolul de-a fi chiar strivit
de ei în mijlocul drumului este imi-
nent, decă ministrul de culte pune
acum pe toți funcționarii comita-
tensî polițai peste preoțime. Nu-i
apropie de mîntea omului, că fă-care
dintre aceștia, începénd dela scri-
torii și până sus la fișpan, va avé
denunțianții séi, cari vor sci spune
câte toate despre „faptele nepatrio-
tice“ ale cutărui și cutărui preot?

Las, că ministrul îi face pe func-
ționarii municipali supraveghiători
și controlori asupra veniturilor preo-
-

ților. Acești funcționari sé esami-
neze, decă fasiunile preoților sunt
adevérate, ori nu! Unde rêmân atunci
autoritățile bisericesci, unde autono-
mia lor?

Dér ce mai valoréză preotul și
sânțenia chiámărei sale, când e vorba
de „pécatele“ contra „ideii de stat
maghiar“?

Ce valoréză legile, cari dau bi-
sericelor dreptul de autonomie, decă
Wlassics cu ordonanțele sale le răs-
tórna când și cum îi vine mai bine
la socotélă?

Nu trebuie sé fiă în asemeni îm-
prejurări cea mai mare umilire de
a cerși ajutor dela stat?

Mișcarea pentru maghiarisarea liturgiei.

Scim, că agitațiunea înscenată cu scop
de-a mijloci decretarea limbii maghiare,
ca limbă liturgică, se continuă sub conducerea
așa numitului comitet regnicolar din Buda-
pesta, care de-o parte a făcut tot posibilul
sé câștige cât mai multe subscrieri de ade-
rență pentru introducerea limbii liturgice
maghiare, ér de alta proiectéză un mare
peregrinaj la Roma, care sé conștea cel
puțin din 200 persoane, tot numai cu sco-
pul de a-și impune voința lor cererilor
din Vatican.

Deși s'a făcut multă reclamă prin foile
unguresci, rezultatul agitațiunii însă până
acum e foarte neînsemnat. Inițiatorii miș-
cării o constată însi-și acésta și se plâng
amar asupra indiferentismului, cu care e
întémpinată mișcarea pornită de ei. Astfel
unul dintre corifeii agitațiunii, Toth Mi-
klos, se plânge în organul episcopiei Ung-
varului „Kárpáti Lapok“, că multe chiar
și dintre acele comune bisericesci, cari prin
abus au introdus limba maghiară în bise-
rică, nici până adi n'au scris declarări
de aderență în favorul acestei limbi, și că
apelul amintitului comitet nu numai că
a fost respins de către Românii și Rutenii
greco-catolici, dér n'a aflat răsunset nici
chiar printre Maghiari.

„Unirea“ din Blășițu face cu privire
la asta următorul comentariu:

Acéstă constatare — dicit „Unirea“
— venitá din loc competent, e mângăitoare
pentru noi, cari nu voim sé se degradeze
biserica la un mijloc de maghiarisare; ea
dovedesce, că nu numai Românii, dér nici
Rutenii nu voesc a-și scóte limba strămo-
șescă din serviciul divin și a o înlocui cu
cea maghiară. Chiar și Rutenii maghiari-
sați sunt indiferenți față de agitațiunea, cu
cäre atât de mult se paradéză în presa
maghiară și al cărei rezultat real până
acum e numai amăgirea opiniunii publice
și — precum credem — câștigarea de ono-
ruri și alte remunerațiuni pentru cei ce au
înscenat-o și o alimentéză.

Lipsa de rezultate reale a mișcării de
până acum în favorul limbii liturgice ma-
ghiare, nici decum nu ne dispenséză dela
obligațiunea de a privi cu ochi neadurmiți
töte fazele ei. Precum suntem informați,
agitațiunea se continuă și acum atât pe
față, cât și în secret, chiar și în parochii
de ale noastre. Rugám pe cei chemați, ca
sé ne înconștiințeze despre mersul miș-
cării și în viitor.

Ea ne intereseză de aproape, pentru-că
noi vedem în limba liturgică maghiară un
pericol nu numai pentru limbă, ci pentru
însă-și biserica noastră gr. cat. română. Căci
decă s'ar decreta limba maghiară de limbă
liturgică, câte certe nu s'ar nasce între cre-
dincioșii noștri, cari locuesc în comune
mixte (maghiaro-române), că ore în care
limbă sé se îndeplinésză serviciul divin, cu
atât mai virtos, că instigatorii pentru limba
maghiară ar fi destui. Așa déră pacea, ar-
monia și buna înțelegere, ce trebuie sé dom-
nescă între toți fiii bisericii noastre, ar fi
conturbată. Abstragénd dela alte rele și
vexări, la cari ar fi espusi apărării fideli
ai instituțiunilor noastre bisericesci și a
limbii liturgice române, comunele cu limba
liturgică maghiară, cari între împrejurările
politice dominante s'ar înmulți din an în
an, pe rând s'ar ingremia la contemplata
episcopie gr. cat. maghiară, și ast-fel în die-
cesele noastre s'ar începe procesul de des-
compunere.

Avem încredere, că bunul Dumnezeu

„Scăpat!“

— Fine. —

„Sé vé spun, ce clișeu este“ dizeii și
scoseii la ivelă portmoneul, în care imi era
tăblița zincografată ascunsă; „causa o sciți
D-vóstré tocmai așa de bine, ca și mine.
Fără îndoială sciți, că în ajunul de Crăciun
s'au furat din casa bancherului Mendel din
Manchester un pachet cu diamante și giu-
vaeriale și alt pachet cu bancnote în preț
de 5000 livre sterlinge. Acésta o sciți, dom-
nilor, déră ceea ce nu sciți, ceea ce nu
puteți sci, e aci; lângă scrinul, din care
au furate pachetele în ziua mare, s'a aflat
un fel de porte-visite și în el o foiță de
fotografiă nelipită pe carton, pe al cărei dos
sta scris cu litere legibile „my photo“ și,
ascultați mai departe“ — continuau eu în
ton șoptitor: „În dimineața de 24 Decemvre
a fost la Mr. Mendel chiar acela, pe care l
reprezintă fotografia aceea, un fel pe for-
mer (plantator) și voiți a-i vinde un cal de
ham, — chiar acel om — și acesta e ho-

țul! Nimenea afară de făptuitorul nu cu-
noșce acéstă istoriă. El e hoțul, fără în-
doială. Acéstă tăbliță reprezintă capul ace-
lui necunoscut, pe care l'am desemnat eu
de pe fotografiă, apoi l'am zincografat,
mâne séră va fi aninat pe toate zidurile
Manchesterului cu subscrierea lui „my photo“,
pöimâne în toate unghiurile Londrei; — din
Anglia n'a éșit el încă, și așa îl pot tim-
post!“

Eu am desfăcut tăblița și fotografia;
dér n'am privit la ospétarii mei, eram pré
ocupat cu ideile mele. Nu simții și nu
soiui, că cănele se apropiase și era neli-
liniștit, când vedu pe cel mai tinér din ei
privind la fotografiă și la tăblița de me-
tal, nici acum nu sciam despre efectul ce
l'a făcut asupra celui bătrán, ori asupra ce-
lui tinér, căci eram eșofat, ca de friguri de
beuturile cele tari, și mi continuai istori-
sirea:

„Mr. Mendel. când îi conduseră pe
streinul, era în odaia cea mică, unde și
ținé tablourile cele mai plăcute, prețioase
sale cele rari. Aci-i fu condus străinul, aci
era Mr. Mendel ocupat cu examinarea cu-
tiei cu giuvaerele, spre a-le pune în dulapul

cel mic, din care apoi dispărură dimpreună
cu bancnotele. La părere străinul a privit
numai icónele cele frumoase, ce acoperiau
păreții de sus până jos, atâta fă tot. Când
voi însé de către séră Mr. Mendel sé și ia
lucrurile din dulap, vedu, că au dispărut;
piciorul lui călcă pe covorul cel mólé peste
ceva, era micul porte-visite și în el foto-
grafia acésta și fotografia acésta era
chipul străinului! și așa vor pute pune
mâna pe el“, închisai eu apăsát și
beui spre întărire încă un pahar de vin, ce
mi-l umpluse cel mai bătrán dintre găzdui-
torii mei. Liniște mormentală era în ju-
rul meu, până începú cel mai bătrán.

„Acum cred, că vei dormi bine. Dum-
néta vedú, că noi tocmai așa avem lipsă de
odihnă, ca și d-ta; decí pöftim sé te con-
duc în odaia d-tale de durmit“.

Eu mă lăsai sé mă conducă. Ve-
deam, că în jur de mine töte se învêrtesc.
Prinseii mecanic mâna, ce mi-se îmbia;
numai atâta consciință mai avui, de mi
pipăii buzunarul dela piept, spre a mă con-
vinge, decă fotografia și tăblița de metal
sunt acolo, și merseii încet după călëuzul
meu, suind nise scări, ce duceau în odaia

destinată mie spre culcare, unde ardea un
foc sdravén.

Acolo mă lăsară singur. În loc însé
de-a mă desbrăca și culca în pat, mă așe-
đaiú într'un scaun mólé, unde me cuprinse
nesimțirea.

Adecă nici nu pot dicit, că nesimți-
rea. Căci totul mi-se revocá în memoriă,
ca în vis. Mai întâiú zăpada, apoi împre-
jurimea străină, mătușa Bessie, odaia cea
luminósă, ambii ómeni, focul cel pălpăitor.

Fost'a focul singur? N'a fost și o ușă,
ce se deschise cu scărțăitură lină? N'au
fost figuri, care intrară — una, două, trei?
Nu mă puteam mișca, simțiam numai, ca
prin vis, cum o batistă mólé mi-o ținură
în partea din jos a feței și cum mă cu-
prinseră nise brațe tari. Nu putui striga.
Numai odată-mi deschiseii ochii, tot ca
prin vis, cum face omul mort înainte de
mörte, și vedui — fotografia mea cea cu
„my photo“ de desubt, ci viuă, în mărime
naturală, vedui acei ochi mari scrutători,
pérul cel buclat crescut până pe frunte 'n
jos, vedui gura cea mare, nările cele pu-
ternice. Tăblița mea vie înainte mea! Dér
era ore chiar acela? Era posesorul foto-

ne va apăra de aceste rele, din partea noastră însă datorită suntem a lua de timpuriu măsură spre a preveni pericolul.

Clerul nostru să fie și pe viitor la culmea misiunii sale, și pe cum a ferit până acum poporul dela aderențele pentru limba liturgică maghiară, așa să-l ferescă și în viitor. Cea mai puternică armă de apărare ne este instruirea poporului și îndemnul lui să se alipescă cu tot sufletul de instituțiile sfinte ale noastre biserice. Dacă poporul se va însufleși pentru instituțiile noastre bisericesti, deșerte vor rămân toate încercările contrarilor și seducătorilor, cari vor să ne răpescă limba chiar prin biserica, care ne-a conservat-o sute de ani.

Situațiunea în Austria.

În parlamentul din Viena obstrucțiunea germană merge înainte, ca și în parlamentul maghiar. Faptul, că contele Thun a pus la ordinea zilei proiectul despre recruți înainte de toate celelalte proiecte, a contribuit și mai mult, ca obstrucțiunea să se ridice cu mai mare înverșunare în contra guvernului și să facă imposibil cursul liniștit al desbaterilor.

Într'unul din numerii săi mai noi „*Neue Freie Presse*“ vorbind la situațiunea țării, că în cercurile parlamentare se discută mult acțiunea de pace plănuită de guvern. Cei din dreapta însă nu se așteaptă, ca începutul acțiunii să se facă într'un viitor apropiat, deoarece guvernul va trebui mai întâiu să fie în clar cu două lucruri. Guvernul adecă voescă să dea stângei germane timp pentru a-și stabili postulatele naționale, a căror formulare i-s-a pus în prospect. Afară de acesta guvernul nu se va apuca de opera împăciuirii, decât după ce desfășurarea raporturilor din Ungaria îi vor pute da posibilitatea, ca pactul să-l poată introduce în Austria pe baza §-ului 14.

Contele Thun — pe cum se vorbește în dreapta — este de părere, că cestiunea neresolvată a pactului este cea mai de competență piedecă în calea unei înțelegeri și a sănării stărilor parlamentare. Acestei păreri corespunde și planul său de a delătura această piedecă cu ajutorul §-lui 14, îndată ce parlamentul ungar va fi capabil de lucru.

În rândurile majorității austriece și a guvernului — continuă „*N. fr. Pr.*“ — se contază cu siguranță la realizarea compromisiului în Ungaria în direcția, ca Austria să poată introduce proiectele pactului cu ajutorul des amintitului paragraf. Mai ales în cercurile deputațiilor polone se vorbește, că măsura prin care br. Banffy vră să garanteze susținerea comuniunii vamale peste 1903, nu s'a ivit numai în șirul tractărilor actuale de compromis, ci a existat deja în stipulațiunile din Ischl, de unde a fost imprimată.

Mai spune amintitul diar, că dacă în Ungaria se va pute face compromisul, cercurile guvernamentale din Viena sunt pe deplin încredințate, că și pactul se va definitiva în cel mai scurt timp, și atunci cotele Thun va pute să încapă opera împăciuirii înăuntru, mai întâiu prorogând din nou „*Reichsrath*“-ul.

Cu alte cuvinte, sanarea stărilor austriece atârână în mare parte dela succesul compromisului ungar. Dacă așa stau lucrurile, poate mult timp va trece până când pacea interioară mult accentuată va pute să-și reia imperiul în monarhie. Divergențele dintre partidele, cari se combat cu înverșunare, sunt mult prea mari, decât ca ele să poată fi înlăturate cu una cu două.

Din camera magnaților.

Am amintit, că în ședința dela 20 I. c. a camerei magnaților s'a dat cuvântul contelui Emeric Szechenyi pentru a face motivarea proiectului de adresă către corônă, ce împreună cu alți patru membrii l'a înaintat camerei. Cetitorii noștri cunosc în esența ei acea adresă, care a produs mare consternare în cercurile guvernului.

În scurt, dăr cu argumente plausibile, contele Szechenyi și-a motivat proiectul de adresă. El n'a făcut recriminațiuni față de trecut, a apelat însă la membrii camerei să judece imparțial asupra propunerii sale, în nisce momente de cea mai gravă importanță.

Fie-care va recunoșce — țise între altele — că cele mai cardinale legi ale constituțiunii au suferit scaderi, că am ajuns în anumite privințe la stări afară de lege. Guvernul n'are indemnitate bugetară, n'are buget, și fără de acestea conduce mai departe afacerile. Stă înaintea usei luna Februarie și acui se începe primul cvarțal de plățire a dărilor. Se pot ôre susține și pe mai departe stări, în care cel ce vră să refuze plățirea dărilor, poate să se provoace la lege? O îngrijire și mai mare ne causază legea despre recruți, și în privința aceasta ar fi un mare păcat, decât puterea de apărare a monarhiei ar fi espusă pericolului de a se împiedeca darea recrutiilor.

Vorbi apoi despre pactul cu Austria, care atârână în aer ca costiugul lui Mohamed de-odată cu încetarea legii din 1898. Sentimentul resiguranței a cuprins toate inimile, comerțul se sbate în decadentă, plăcerea de întreprinderi e pusă în cătuși și creditul țării scade mereu. Apoi starea acesta poate să aibă grave urmări și față cu pozițiunea de mare putere a monarhiei înafară, precum și în privința greutății ce o aruncă monarhia în cumpăna alianței cu statele esterne.

În fața acestor stări se ivesc două

posibilități — continuă cotele — Una este continuarea politicii de ațăr, care fără voie îngrămădesce ilegalități peste ilegalități; a doua este conciliațiunea de ambele părți, fără vătămarea principiilor, adecă întorcerea la calea păcii. Din cauza acesta, se adresează și apeluță la Maj. Sa, care în virtutea pozițiunii înalte ce ocupă, este cel mai suprem și mai sincer puznic al constituțiunii.

După cotele Szechenyi luă cuvântul ministrul-președinte Banffy, care țise, că adresa nu poate avé loc, prin urmare cere ca ea să nu fiă pusă la ordinea zilei spre desbetere, nici să se ia în socotință.

S'a cerut apoi votare nominală pe care președintele a și admis'o. Cu totul s'au dat 116 voturi. Din acestea 69 s'au dat pentru propunere și 99 contra. Adresa nu va ajunge așădăr înaintea monarhului.

SCIRILE ZILEI.

12 (24) Ianuarie.

† Ioan Bran de Lemeny. Ațăr nôte a răposat în Brașov fostul căpitan suprem al districtului Făgăraș, Ioan Bran de Lemeny. Cu densusul se mai duse dintre noi unul din acei zeloși bărbați ai vechei generațiuni, cari au jucat un rol însemnat în mișcarea națională dela 1848. Pe atunci advocat în Brașov, tînărul Ioan Bran a luat parte activă la marea adunare națională dela 3 (15) Maiu 1848. El fu ales secretar în biroul acelei memorabile adunări între cei de ce secretari, dintre cari ațăr nu mai este nici unul în viață. Ioan Bran a fost ales și în deputația însărcinată a merge, sub conducerea episcopului Șaguna, la împératul cu petițiunea adunării. După adunarea de pe „*Câmpul Libertății*“, îl vedem între membrii comitetului națiunii române din Sibiu. Era singurul dintre aceștia rămas în viață, când în anul trecut am serbat aniversarea a 50-a dela 1848.

După revoluțiune, Ioan Bran a intrat în funcțiune de stat, ajungând mai târziu consilier c. r. la curtea de apel. În anul 1861, când Românii începură să joce rol în viața municipală a Ardealului, fu numit de Majestatea Sa căpitan suprem al districtului Făgăraș în urma petițiunii comunei române din acel district, cari au cerut numirea unui căpitan „din sinul națiunii române“ și „introducerea limbei române ca limbă oficială“. În anii 1863-4 a fost deputat în dieta ardelenescă din Sibiu, ér în 1864 era între cei delegați de această dietă în parlamentul central din Viena. După schimbările, ce s'au făcut în anii următori, Ioan Bran s'a retras în pensiune și mai târziu s'a așădat érăși în Brașov, unde și-a fost început înainte de 1848 cariera sa de advocat. Aici a dus el o viață retrasă, fără de-a înceta însă să urmărească cu viu interes mișcările noastre naționale și culturale, luând parte la întrunirile române și contribuind

cu drag orî de câte ori se făcea apel la sprijinul său. Ioan Bran de Lemeny a fost unul din acei favoriti ai sorții, cari au ajuns în deplină sănătate frumoasă etate de 88 de ani. În zilele din urmă însă își atrase o răcelă și un catar de stomac, care în această etate înaintată nu i-a mai permis a-se reculege, și ațăr nôte își închise ochii lin, încunjurat de fiil săi. Odihnescă în pace!

Un toast al monarhului nostru. Din Viena se anunță, că la prânțul ce s'a dat Vineri la palat în onôrea deputațiunii ofițerilor ruși, care a predat monarhului un cadou jubilar, despre care am amintit deja, Majestatea Sa a rostit în limba franceză următorul toast: „Plin de o mare mulțămită, pentru-că regimentul de gardă din Kexholm, a serbat în astfel de chip jubileul numerei mele de comandant al său, îmi ridic paharul în onôrea Majestății Sale, a Țărului tuturilor Rușilor, *amicul meu iubit*, și pentru viitorul glorios al acestei trupe“. Prințul Dolgorukov, conducătorul deputațiunii, a răspuns de asemenea în limba franceză astfel: „Adenc mișcat de preagrățiunile cuvinte împératesci, în numele întregului regiment din Kexholm golesc paharul în sănătatea proprietarului prea înalt și iubit al regimentului de gardă“.

Traducerea testimoniilor de maturitate. Tinerii, cari au absolvat vre-o școlă medie ungerescă și doresc a-și continua studiul în streinătate, au lipsă, pe lângă testimoniul ungeresc de maturitate, și de-o traducere a lui în limba latină sau în altă limbă cultă europeană. După o ordinațiune mai nouă a ministrului Wlassics, această traducere este a-se alătura la textul maghiar, legându-o de el prin o sferă, care trebuie sigilată cu sigilul școlii medice, la care a depus tînărul maturitatea.

Mare cutremur de pământ în Grecia. Din Atena se anunță, că un mare cutremur de pământ a fost la 22 I. c. dimineața în Pelopoues. Două sate fură distruse. Orașul Filire fu părăsit de locuitori. Zidurile caselor au crepat. Nu se știe dacă sunt victime. Pagubele sunt foarte mari.

Socialiștii din Sabolciu. Din Nyiregyhaza se anunță, că în comuna Balkany din comitatul Sabolciu socialiștii încep érăși a-se organiza. Ei ar ține nôte adunări secrete. Gendarmeria urmărind această mișcare, a dat binisor de urmele ei și a confiscat o mulțime de exemplare din foile socialiste. În comună s'a întărit postul de gendarm, în vederea unor eventuale turburări socialiste.

O familie din Sebeșul-săsesc în Siberia. Locuitorul Schoppelt din Sebeșul-săsesc, a călătorit în Australia în societatea unui profesor german, de unde anul trecut a ajuns într'o mină de aur din Siberia. Pe când Schoppelt călătoria prin Australia, nevastei-sale din Sebeșul-săsesc i-se urise singură, și acum când bărbatul ei se află în Siberia, s'a decis ca împreună cu 7 fiice ale sale să mērgă și ea acolo. S'a și dus Familia se simte foarte bine în Siberia. Mina de aur se află în apropiere de Taratsch, un orașel, de unde își câștigă alimentele pentru traiu pe prețuri bagatele. Schoppelt este om deștept, spirit întreprindător și Sas de naționalitate.

Darea și femeile. În Mișcolț s'a întemplat, că consiliul orașenesc a aruncat o nouă dare pe locuitori, și ministrul de finanțe a aprobat-o, ér femeile s'au revoltat în contra ei. Ele au adresat o scrisore acoperită cu 65 iscălituri primarului, în care îl fac responsabil de noua dare și-l numesc pzoicunitor al tuturilor relelor. La sfârșitul scrisorii „amazónale“ din Mișcolț amenință, că dacă nu va fi nouă ordine, vor face o conjurațiune de o mie și vor pune capăt nu numai primarului, ci și celorlalți domni dela comună. Ce mai soi! Totuși amenințările a o mie de femei, nu e lucru de șagă.

Revoltă în insulele Samoa. Din Londra se anunță, că în insulele Samoa a erupt o revoltă din cauza alegerii de rege.

grafiei, care îmbiase calul lui Mr. Mendel?

Fără indoală — și eu simțiam cum mâinile lui cele puternice 'mî închiseră pleoapele, mi-le apăsară, cât nu le mai putui mișca, nu mi-le mai putui deschide, apoi îmi perdui consciința.

Nici acesta nu este adevărul termin. Eram țepăn cu totul, nu-mî puteam mișca nici un membru; nu mă puteam mișca, dăr auții ce se întempla.

„Așa dără acesta-i“, țise o voce străină.

„Arătați-mi și „*my photo*“ — aci auții și un ris cu hohot nenatural — „și tăblița, orî cum se numesc lucrul acela“.

O mână scôse cartea din buzunarul meu dela pept, auții bine cum o deschise, lina cădere a foitei de fotografie, aruncarea ei în cămin, sdrobirea tablei de metal și ușurătorul oftat — „ah!“

„Har Domnului“, țise vocea originalului grafiei, „totul e ca o minune, ca o miie de minuni, mâne pe asta vreme voi fi pe corabie, voi îmi veți urma peste opt până 'n de ce zile — scăpați, de două ori, de trei ori scăpați!“

„Și el?“ auții eu vocea tînărului, a

fratelui aceluia de sigur, căci fața lui îmi veni atât de cunoscută la prima vedere — „și el?“

O pauză.

„Nu trebuie omorit“, auții vocea necunoscutului, „el mi-a scăpat viața, eu încă-i sunt dator cu viața. Tot mai ninge încă. Aduceți țrăsura, duceți-l înderăpt la Fallowfield și vedeți de-l puneți la o casă lângă vr'un zid, după câte-va ore își va veni el în ori“.

O mână ososă petrecu peste perul meu și mai auții odată ușurătorul oftat „ah!“

Apoi n'am mai fost ținut de nimeni. Simții numai cum mă încalță cu ghetele mele cele nouă, cum apoi mă ridică pe sus. Mai simții odată petrecându-se mâna cea flexibilă peste pēr, apoi îmi puseră pālăria pe cap... și apoi fui cu totul fără simțire.

Ațăr, la 29 Decemvre sunt pentru prima dată éră „eu“. Mătușa mea Bessie mi-a istorisit a treia óră între oftări și suspinuri cu lacrimi, unde și în ce stare mă aflară în nôteea aceea, țepăn, fără putere,

la aparentă fără viață; cum m'au dus în locuința farmacistului, cum acolo mă recunoscură, mă aduseră în locuința mea, cum au trimis dela tipografia după tăblița de metal, cum aflară numai portmoneul gol și cum povestii eu, jumătate trez, jumătate dormind, toate cele petrecute în mod atât de miraculos. Zac în pat și-mî dau aerul păcii, al liniștii. Trebuie să le enarez, unde ar fi casa aceea secretă. Dăr, unde? Îmi închid ochii. Aud pe bătrânul doctor înaintându spre patul meu, îmi ridică mâna în sus spre a-mî pipăi pulsul — „minunat!“ aud eu.

Îmi închid ochii mai tare; doi ochi mari negri par' că privesc țintă în ai mei — simt, ca și când o mână flexibilă mi-ar anina pērul și — dorm.

Două zile mai târziu. La 31 Decemvre putui scrie aceste. Hoțul giuvaerelor și bancnotelor încă nu-i descoperit. Nici nu'l vor afla în veci. Scăpat.

(H. Vindt, în „*Tägliche Rundschau*“).

Trad. de I. P. R.

După moartea fostului rege *Maleitoas*, au pășit deodată trei pretendenți la tron: *Mataafa* protegiatul Germaniei, care înainte de asta era vice-regele insulelor Marshall; *Tamasese*, contra-rege, și *Tanu*. Majoritatea a ales pe *Mataafa*, însă după cum se anunță, judecătorul suprem *Chambers*, numit la acest post de către regele svedian, a nimicit alegerea și a proclamat de rege pe *Tanu*, er de vice-rege pe *Tamasese*. Din pricina aceasta între cei cam 1000 aderenți de ai lui *Mataafa* și între aderenții contra regilor, a izbucnit un război, din care au eșit victorioși cei dintâi, er contrarii lui *Mataafa* s'au refugiat pe o corabie engleză. — Grupul de insule Samoa, care zace în partea de miadș-și a Oceanului pacific, sunt în înțelesul tractatului dela 1889 din Berlin, independente și neutre și stau sub scutul Angliei, Germaniei și Americii. Tocmai din cauza aceasta nu e eschis, ca între cele trei puteri să se producă divergențe, cari vor avé de rezultat cel mai puțin conflicte diplomatice.

Dela comună. În adunarea estra-ordinară de mâne după ameză a reprezentantului comunei Brașov, se va hotărî definitiv asupra locului, care se se încuviințeze pentru noua clădire a tribunalului. Locul cerut de administrația justițiară la capul aleei de jos spre Blumena, unde se fac exercițiile de arme, este însemnat cu par, pentru ca membrii reprezentanței comunale să se poată orienta asupra lui.

Scrisori arse. Dela direcțiunea oficiului de poste și telegraf din loc primim următoarea încunoscintare: Astăzi, în 24 Ianuarie n., înainte de ameză, cineva a aruncat în cutia de scrisori dela postă țigară aprinsă, ori chibrit, așa că scrisorile aruncate în cutia au ars în mare parte. Cei ce astăzi până la 10 ore 20 minute înainte de ameză au pus scrisori în cutia aflătoare înaintea oficiului postal sunt rugați deci, în interesul lor propriu, a se presenta la biroul directorului de poste și telegraf din loc.

Revisiunea regulamentului camerei.

Între propozițiunile guvernului pentru compromis, pe lângă pact de mare însemnătate este și modul, în care voesce br. Banffy să se revizuescă regulamentul de desbateri al camerei. În privința acesta guvernul cere măsură în două direcțiuni: cu privire la împiedecarea obstrucțiunei tehnice și la investirea președintelui camerei cu dreptul folosirei forței brachiale. Etă anume ce cere guvernul:

La verificarea procesului verbal și la punerea întrebărilor nu pot vorbi, decât cel puțin 6 oratori, fie-care câte 5 minute. În cestiunile acestea camera decide prin votare simplă. Sub acesta este a-se înțelege ridicarea seu rămânerea pe bănci;

Motivarea propunerilor se decide a-se pune la ordinea zilei fără nici o discusiune, și erășî prin votare simplă;

Camera decide asupra cuvântărilor înainte de ordinea zilei prin un vot, ori câți s'ar anunța la cuvânt. Ea nu poate deci să vină în pozițiunea de-a da cuvânt unuia și de a-l denega altuia;

Ședința nu se poate încheia până când nu s'a stabilit ordinea de zi a camerei;

Propunerea, care țintesce la schimbarea timpului merit pentru desbateră ordinei de zi, trebuie înaintată în scris președintelui, care numai decât o comunică camerei. Asupra unei astfel de propunerii, camera decide la sfîrșitul acelei ședințe prin votare simplă;

Se restringe și dreptul cuvântului final. Dintre 10 seu mai mulți deputați, oari înainteză proiecte de rezoluțiune cu iscăliturile lor, cuvântul final nu se dă decât celui ce înainteză primul proiect;

Președintele poate să ia cuvântul ori și când dela vorbitori la cestiunile personale, seu la regulamentul camerei, decât observă, că respectivul vorbesce pentru a împiedeca lucrarea camerei;

Discusiunea asupra tipărireii propunerilor este eschisă;

Amânarea pe altă zi a votărei trebuie să o ceară 20, în loc de 10 membri. La sfîrșitul discusiunei, numai o singură votare nominală se poate face, cu toate că mai multe obiecte așteptă decisiunea;

În cas de turburare a ordinii, ori de neascultare față cu președintele, acesta ridică ședința și se îngrijesce de restabilirea ordinii. Astfel de cas trebuie totdeauna îndrumat la comisiunea de imunitate, care poate îndată să facă propunere de eschidere;

Președintele este dator a lua în folosință și forța brachială pentru restabilirea ordinii și pentru efectuarea eschiderei, ba în cas de lipsă, și pe răspunderea sa, poate se se folosescă și de forța armată. Asupra procedurii lui judecă comisiunea de imunitate. Comisiunea își face raportul în timp de 24 ore, și pe baza acestui raport decide camera asupra aprobării seu nulificării măsurilor presidiale. Discusiunea asupra acesta n'are loc, și cuvânt nu se dă, decât raportorilor comisiunei și minorității.

Din partea familiei răposatului căpitan suprem în pens. primim următo-ul anunț funebral:

Ioan de Lemény în numele seu și'n al soției sale *Maria* nasc. *Horvath de Zalaber*, precum și în numele fraților sei: *Dr. Pompiliu de Lemény*, *Dr. Nicolae de Lemény* și soția *Minerva* nasc. *Caravia* și copiii lor *Maria*, *Ionel*, *Felicia* și *Nicu*, și *Dr. Liviu de Lemény* și soția *Eleonora* nasc. *Dörr* și copiii lor *Livia*, *Maria*, *Eleonora*, *Vera* și *Liviu*, cu adencă durere fac cunoscut, cumcă iubitul lor părinte

Ilustrissimul Domn Ioan Bran Pap de Lemény et Kozla

c. r. conseiller la curtea de apel în pensiune, fost căpitan suprem al Districtului Făgăraș, assessor și defensor matrimonial la Consistoriul metropolitan gr. or. român etc.

după o lungă activitate pentru biserica sa și națiunea sa, pentru tron și patrie, în 11 (23) Ianuarie a. c. la ora 10 din noapte în etate de 88 ani, împărșit cu santele taine, fără multe suferințe a răposat în Domnul.

Rămășițele pămentesci se vor conduce Miercuri în 13 (25) Ianuarie ora 2 p. m. din casa proprie (șirul cetățuei 5) la biserica Santei Adormiri din Brașovul-vechiu, și se vor așeza spre eternă odichnă în mormântul familiei.

Fie-i țărina ușoră și memoria bine-cuvântată!

Brașov, 12 (24) Ianuarie 1899.

Reamintiri amare.

Tote diarele din această monarchie se ocupă ađi de persoana odiôsă a prim-ministrului ungureso br. Banffy Dezsö. Odiul, ce se revarsă asupra lui, trebuie că este motivat și prin escentricele însușiri caracteristice familiare, ce le-a moștenit dela înaintășii sei. 'Mi aduc aminte de un document, ce s'a publicat în fôia locală „Szi-lágy-Somlyo“ Nr. 38 din 1896, și care caracterizează în mod foarte elocuent firea străbunilor actualului ministru-președinte unguresc.

E vorba de-o plângere a judeului comunal (primarului) român Mihai Margitaș din comuna Hodiș, de lângă Huedin, adresată pe la anul 1813 fișpanului comitatului Clușiu. În această plângere se arată, că — după obiceiul de atunci — trebuind el (primarul) să prindă cu funia la cătane pe anumiți feciori, mai ales dintre cei cu purtare rea, a prins și pe un fecior al locuitorului Lupe Giurea din Hodiș, care era servitor („jâler“) de al baronului Banffy Farkas. Din cauza acesta baronul, care era un străbun de-al prim-ministrului de ađi, s'a mâniat foc și a dat poruncă servitorilor sei de curte, ca într'o zi de tîrg, Marța, să prindă pe primarul, să-l ducă în curtea lui și să-l bată.

Așa s'a și întâmplat. Argații baronului într'o zi de tîrg au prins pe primarul român Mihai Margitaș, l'au pus jos și apoi — spre mai

marea batjocură — i-au dat în mână un cuțit și un răvaș, ca să însemne însu-și loviturile bătelor, ce are să le primescă. I-au tras apoi nu mai puțin, ca cinci-deci de băte.

Cu atăta nu s'a mulțamit „nobilul“ baron, ci și-a trimis argații la Huedin, ca în tîrg să prindă și pe solgăbirul, precum și pe cei trei panduri, cari au prins cu funia pe Lupe Giurca; să-i tîrscă și pe aceștia în curtea sa și se le măsore și acestora câte 50 de băte fiă-căruiă. Din întâmplare însă solgăbirul, auzend de pățania bietului primar, a luat'o la sântoșă, er cei trei panduri, cari au prins în cătăniă pe „jâlerul“ sus numit, numai așa au scăpat de barbarul „deres“, că au fost mai tari, decât argații baronului.

Neorocitul primar român în plângerea adresată fișpanului comitatului Clușiu se rógă mai departe: „să nu i-se trecă cu vederea aceste suferințe amare și nemeritate, ci să fie luat în apărare și să i-se dea satisfacția, căci altfel îi va fi cu totul imposibil de-a împlini poruncile d-lui solgăbiru și ale comitatului“.

Constatat fiind din atâtea fapte și dovedî natura încăpățînată și violentă a prim-ministrului Banffy Dezsö, va înțelege ori-cine, că acesta e o simplă moștenire dela străbunii sei. Românul dice: „ce ese din pisică, șorec mîncăcă“. Decă ar mai fi și astăzi în us „deresul“, de bună sēmă, că baronul Banffy n'ar sta cu nimic înderătul străbunului seu, și cei-ce ar primi în primul loc bătele, ar fi ađi poate tocmai corifeii obstrucțiونیști ai partidelor opoziționale.

Un răspuns.
Lipsca, Ian. 1899.
— Fine. —

Cât despre aceea, că eu aș susținé părerea, că acest fenomen s'ar fi născut în decurs de 20 de ani numai, nu e adevărat.

Eu nu vorbesce în lucrarea mea de limba vorbită, ci de limba cărților bisericesci, și așa timpul dela 1580—1600 îl privesc eu, nu ca timpul în care aplicarea lui „pre“ s'a desvoltat și încheiat în graiul poporului, ci ca timpul în care acest fenomen se introduce în limba scrisă bisericescă.

Decă în lucrarea mea nu m'am esprimat tocmai destul de clar, cred totuși, că se poate înțelege aceea ce vréu să spun, căci după cum D-l Sulică singur o spune, eu mă limitez numai la limba bisericescă, — prin urmare nici vorbă nu pte fi aici de graiul poporului, — ba ce e mai mult, D-l Sulică singur a auzit din gura mea scopul urmărit de mine cu această lucrare. Decă D-l Sulică ar fi fost deci drept, ar fi putut accentua în critica D-sale nepotrivita alegere a frasei, prin care vréu să caracterizez rezultatul dobindit și să nu denatureze adevérul. Cât privesce această greșelă a mea, voi îngriji, ca ea să fi îndreptată în unul din anuarele viitoare ale aceluiași seminar.

Mai departe D-l Sulică mă învinuesce pe mine, precum și pe profesorul Weigand, că confundăm limba scrisă bisericescă cu graiul vorbit.

Aici nu seiu ce să dic. Seu, că D-l Sulică cu intențiune voesce să discrediteze pe D-l profesor (dușmanul lui de moște) puindu-i în cărcă lucruri, pe cari densusul nici nu le-a visat, și pe mine să mă facă prost, crend ast-fel, că cu atât mai mare va fi meritul lucrării D-lui, seu, că D-nul Sulică, atunci când D-l profesor de pe catedră prelegea: „că limba „stricată“ din cărțile bisericesci, nu trebuie confundată cu graiul poporului din acel timp“, înțelegea tocmai contrarul; tertium non datur.

Mă mai învinuesce D-l Sulică de superficialitate; de ce, pentru-că am privit cu ore-care rezervă un text „Apocalipsul apostolului Pavel“ a căru proveniență nu e sigură. Am greșit da, că am lăsat afară cele 2 locuri unde „pre“ e aplicat, der am dat alte unde „pre“ nu e aplicat, așa-déră în acest text dăm de amendou fenomenele, fapt pe care D-l Sulică, seu că nu-l cunosc, și care ne arată tot-deodată destul de clar,

că introducerea prepoziției „pre“ la acousativ, ca ori-ce fenomen, nu s'a făcut deodată, ci în mod succesiv.

Același fenomen îl mai aflăm și în „Minunile sf. Sisoie (după Hasdeu 1550—1580“, *Ticul evangheliiilor lui Corvai* dela 1580 și „*Palia dela Orăștie* 1582“, (de sine înțeles, că numai dintre textele cercetate de mine).

Aceste texte, cad — după mine — deci în timpul când acest fenomen începe a-se introduce din limba vorbită și în limba bisericescă.

Texte așa-déră, ca *Leviticul*, în care se folosesc prepoziția „pre“ în totă libertatea, cad — după mine — după această perioadă, și acesta e și cauza, care m'a îndemnat pe mine să-l pun 20 de ani mai în urmă, de cum îl pune D-l Hasdeu, adecă în timpul, când prepoziția „pre“ o întilnim aprópe regulat în cărțile bisericesci, ceea-ce cred, că nu e absolut de loc așa de înspăimântător, după cum i-se pare acesta D-lui Sulică. Ea e o esplicare destul de rațională a neconsequenței, ce se observă în texte vechi bisericesci, ca cele mai sus pomenite.

Înainte de-a încheia, mai țin să-l luminez pe D-l Sulică, care scrie, ca și când eu la un loc cu D-l Weigand aș fi lucrat această temă, — că lucrarea e proprie a mea și responsabil pentru rezultatele aici enunțate sunt eu, er nici decum Dl profesor Weigand, care a luat numai la cunoscintă rezultatele mele.

Mai amintesc aici ceva din lucrarea D-lui Sulică, ce mie mi-se pare foarte caraghios. D-lui caută exemple, cari nu le găsesc între exemplele publicate de mine și în mod foarte ironic scrie: „Acestea nu le cunosc D-l Stinghe“, să vede, că onorabilul nu șie ce scriu eu chiar în primele șire ale lucrării mele.

Pentru mine aceste exemple au fost destule, pentru-ca sprijinit pe ele să pot fixa aproximativ timpul, când fenomenul nostru intră și în limba cărților bisericesci.

Cât despre fixarea anului, când începe acest fenomen, e ceva relativ în lucrarea mea, — neavend la dispoziție toate textele vechi, — punctul principal îl formeză intervalul în care acest fenomen se introduce.

Încât despre tonul grandoman (?—Red.) și espresiile nedemne de un studiu serios, (?—Red.) las pe cetitori să le apretieze.

Sterie Stinghe,
cand. phil.

ULTIME SCRIRI.

Viena, 23 Ianuarie. Astăzi dimineața a sosit aici ministrul-președinte Banffy și înainte de amiază a fost primit în audiență la Maj. Sa. În aceeași zi a avut audiență la Maj. Sa și Coloman Szell. Audiența a durat o oră. „N. W. Tgbli“ dice, că decisiunea privitoare la crisa se așteptă imediat. De-ocamdată nu e vorba însă de disolvarea dietei. Guvernul, decă nu va reuși compromissul, are de gând, ca prin încheierea sesiunei și prin deschiderea unei noue sesiuni, să facă o încercare pentru a duce în deplinire alegerea presidentului camerei și a asigura mersul normal al lucrărilor parlamentare. Numai decă n'ar reuși acesta încercare, s'ar proceda la disolvarea dietei, care însă în tot cazul nu se va întâmpla înainte de luna lui Martie. — Tot Duminecă au fost primiți în audiență la Maj. Sa și miniștri Goluchowski, Kallay și Szechenyi.

NECROLOG. Neacșa Ioan Comșa nasc. Dan, preotésă vęd. în Zărnești, în urma unei line suferințe a încetat din viață Sâmbătă în 9/21 Ian. 1899 la orele 4½ p. m. în al 76-lea an al etății. Despre această durerôsă pierdere se încunoscinteză toate ru teniile, amicii și cunscuții răposatei. — Partea pămentescă a scumpei defuncte se va depune spre odihnă vecnică în 12/24 Ian. a. c. în cimiteriul gr. or. din loc. — Zărnești, 9 (21) Ianuarie 1899.

În numele nepoților și rudeniilor: Ioan Dan, protopop-onorar ca nepot.

CĂLINDARUL PLUGARULUI

pe anu 1899 se poate procura
dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov,
cu prețul de 25 cr. (cu posta 30 cr.)
(Vendătorii primesc rabatul cuvenit.)

Noul călindar, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru — în afară de partea calenderistică, cu târgurile, semnele timpului, diferite povețe economice pentru fi-care lună și alte multe, — cuprinde încă un bogat material cu articuli prețioși din sfera plugăritului, grădinaritului, a economiei de vite, a economiei casnice etc.; apoi din istoria lumii, poesii de dragoste, eroice și glumețe de cei mai renumiți scriitori ai noștri; articuli și povețe pentru păstrarea sănătății și averii etc. La fine urmăză diverse, glume și anuțuri. Pe pagina primă se află portretul nemuritorului Simion Bărnuțiu, ér în text o frumoasă biografă a lui. Doritorii de-a avé acest călindar sê se grăbescă a și-l procura mai de timpuriu, ca sê nu pățescă ca anul trecut, când "mulți și-l-ar fi procurat, dér nu

mai aveau de unde, căci se vëndu-se tôte esemplarele.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Ianuarie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.85
Renta de corône ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rural. ungare 4%	95.80
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	101.40
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de aur austr.	120.05
Losuri din 1860.	141.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	937.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	391.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	358.75
Napoleonori	9 55 1/2
Mărci imperiale germane	58.95
London vista	120.30
Paris vista	47.82 1/2
Rente de corône austr. 4%	101.90
Note italiene	44.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Deposit de Bere din Steinbruch

Societatea pe acții a Berăriei orăș. din Steinbruch

Are onôrea a aduce la cunoscință, că a înființat un

deposit de bere la D-nul

Heinrich Hermann

Blumena, Strada Invățătorilor (Schulmeistergasse) Nr. 12, unde se vinde berea noastră escelentă cu butoiul și cu butelia, asupra căruia atragem atenția Domnilor Restaurateuri, precum și a onor. public.

Societatea pe acții a berăriei orăș. din Steinbruch.

Comande pentru bere în butelii se primesc și la D-nii E. et A. Orendi, Magazin de Galanterie, Têrgul grăului Nr. 5, precum și în biroul D-lui Heinrich Hermann, str. Michael Weiss Nr 24.

3 3.463.

Deposit de Bere din Steinbruch.

Preparatele de maltă pentru debili și bolnavi ale lui Johann Hoff.

Beutură sănătôsă de maltă a lui Johann Hoff.

Un mijloc de întărire la slăbiciune, la funcțiunea neregulată a organelor stomacului, peptului și forțe aprobat la reconvalescență.

Prețul unei sticle 75 cr., 5 sticle franco 3 fl. 75 cr.

Mai mult de 10 ani cumpăr dela D-ta bere de maltă, cum și celelalte preparate de maltă. Singurul mijloc, care au însășosât pe consôrta mea. Vê rog amî mai trimite.

Böger, Viena Hofmühlgasse,

Estract de maltă condensat a lui Johann Hoff.

Mijloc de vindecare pentru bôlele plămânilor, catar la gâtles, tuse învechită. De recomandat cu deosebire ca medicament pentru copii bolnavi de organele respirației. Este plăcut de luat.

Prețul unei sticle 1 fl., 5 sticle franco 5 fl.

Preparatele de maltă al D-tale sunt adevărat medicamente bune și întăritore. Vê rog amî trimite érași 5 litre Estract de maltă condensat, un Klgr. Ciocoladă de maltă, 1/2 duzină bombône de maltă pentru pept.

G. Fischer maior, Oradea-mare.

Ciocolată de maltă pentru sênătate a lui Johann Hoff.

Probată ca mijloc vindecător la slăbiciuni, auemie, nervositate, insomnie, lipsă de apetit. Are gust bun, este forțe hrănitore și are efect bun la copiii slăbiți.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata de maltă este forțe escelentă. Eu am ordonat această ciocolată la dureri cronice de stomac, gălbinare, cu bun succes.

Dr. Nicolei medic în Triebel.

Bombône de maltă pentru piept a lui Johann Hoff.

Mijloc vindecător pentru tuse, răgușală, flegmă, cu deosebire la catar bronchial. Aceste bombône se pot lua după plăcere, fără a împedeca mistuirea.

In cutie à 10 cr., și pachete à 30 cr.

De minune m'am vindecat de tuse cu întrebuintarea bombôneler de maltă. v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg.

Bombônele D-tale are efect escelent la suferințele de tuse și asthmă ale nevestei mele.

Busch, paroch, Weischütz.

Deposite în Brașov: Farmacia, Victor Roth, Fr. Stenner, E. Kugler, E. Jekelius, Jul. Hornung, la prăvălia Demter Eremias nepoții.

Depositul general pentru Ungaria: Apoteca Josif v. Török, Budapest, Király-utca 12.

Prospecte cu prețuri curente gratis și franco.

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Ianuarie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.56
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădêmânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sêra

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. sêra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. sêra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt 6 ore 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sêra

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradea Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad)
- II. Trenul accel. 3 ó. 15 m.

- I. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- II. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szerd.)

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, sê binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.